SVENSKA CANADA-TIDNINGEN HAS THE LARGEST CIRCULATION OF ANY SWEDISH NEWSPAPER IN CANADA.

Svenska Canada-Tidningen

The Swedish Canada News

ÅRG. (YEAR) 31. LÖSNUMMER 10 CENTS WINNIPEG, MANITOBA, TORSDAGEN DEN 4de Oktober, 1923. LÖSNUMMER 10 CENTS No. 40

Dispyt i Geneva över artikel X

En resolution med ett tilläggsförslag till tionde artikeln föreläggas Ligan.

Den persiske delegatens opposition "dödar" resolutionen.

En resolution, att varje till Nationernas Förbund hörande nation skulle äga rätt själv bestämma, i vilken utsträckning den skall lämna militärt understöd i och för eventuellt bevarande av en annan nations territoriella rättigheter, var förelagd Nationernas Förbunds församling den 25 september, varvid 29 stater, bland dem Frankrike, Italien, England och Spanien, Norge, Sverige och Danmark m. fl. röstade i favör av resolutionen, medan 13 avhöllo sig från att deltaga i röstningen och endast en — Persien — röstade emot.

Församlingens president förklarade, att en enda nations opposition var nog för att döda resolutionen, vilken sålunda förkastades förkastad. De till Nat. Förbund hörande nationerna inse till fullo betydelsen av resolutionens antagande och avvänta otåligt vad uttalande Ligans Råd kommer att göra med avseende på presidentens förslag.

Då resolutionen kom upp för behandling, var sir Lomer Gouin, tillhörande den canadensiska delegationen, första talare. Han påpekade, att Canada var angeläget att veta precis vilka skyldigheter och obligationer Canada hade under artikel 10 av Ligans konstitution. Canada har under de sednaste fyra åren pressat på att varje nation skulle själv få bestämma storleken av de militärassistieringar, den borde lämna vid eventuella strider.

Prins Mirza Riza Kahn, Persien, var den ende, som protesterade mot resolutionen, under förklaring, att en sådan bestämmelse skulle förminska artikelns värde. Han föreslog, att frågan skulle hänskjutas till Haagrättstolen, vilkens beslut Persien var villigt acceptera.

De flesta förklarade sig i favör av resolutionens antagande och uppmanade de som voro emot densamma att avhålla sig från röstningen för att försäkra sig om ett enhälligt antagande. Persiens andre delegat, emir Feisal Ed Dowleh, begärde vid detta tillfälle, att röstningen skulle uppskjutas i par dagar, tills den persiska delegationen hunnit meddela sig med sin regering, något som emellertid opponerades emot av Gouin, som insisterade på omedelbar omröstning. Vid röstningen röstning förkastades bordläggningsförslaget med en rösts majoritet, varpå röstning om resolutionen företogs med ovannämnda resultat.

Sir Lomer Gouin gav en historisk tillbakblick över Canadas strävanden att få ett tillägg gjort till Ligans tionde artikel. Han påpekade, att tre successivt varandra följande regeringar i Canada, representerande olika politiska tänkningar, uttalat sig för ett dylikt tillägg.

Rusdryckslagen i Man. nu i kraft

"De törstiga" jämra sig över de alltför höga spritpriserna.

Det överraskande litet antal personer ha hittills uttagit "permits."

Den genom folkomröstningen antagna, av Moderations-Ligan framlagda rusdryckslagen har nu varit i gällande kraft sedan i mitten av september månad. Under den första tiden kunde man endast förse de törstiga med öl, då likörkommissionen ej hunnit förskaffa sig lager av starka likörer. Denna brist är emellertid nu avhjälpt, och en prislista av tillgängliga likörer har publicerats.

Strax efter kommissionens ordförande mr R. D. Waugh återkommit med rusdryckslagren anskaffats, började "permits" att utgivas. Stort missnöje råder emellertid bland de spritstiga på grund av de höga priser, som åsatts "varorna." Priserna på likörerna variera näml. mellan $4.90 o. pr flaska, vilket är betydligt högre än priserna i Quebec och B. C. Man protesterar på det skarpaste mot detta och håller före, att då man röstade för rusdryckshandelns införande avsåg man ock ett pris, som ej i detta fall ville verka prohibitivt. Likokommissionen försvarar sig med, att anledningen till de höga priserna den, att transporteringsomkostnaderna äro högre till Winnipeg än till Quebec och B. C. på grund av att dessa kunna få sina lager transporterade sjövägen. Medan frakten till Stillahavskusten är 40 cents pr låda, kostar den $1.60 till Winnipeg. Då den nya lagen ej tillåter avhämtning av köpta likörer, utan dessa måste av likörkommissionen levereras till köparen, fördyras även därigenom "varan," då denna leverering som kostnad naturligtvis måste betalas av konsumenten. Mot klagomålet över att levereringsomkostnaderna fördelas lika tungt på konsumenten i allmänhet, anföres, att lagen föreskriver, att det måste vara samma pris på dryckerna i alla av kommissionen upprättade försäljningsställen.

De levereringsomkostnader, som här nämnts, ha icke B. C. och Quebec att dragas med.

Ett större lagerhus har förhyrts å Henry avenue, och fyra andra försäljningsdepåer ha upprättats, varförutom försäljningsdepåer och lagerhus komma att upprättas i Brandon och Portage la Prairie. Man gör hetska anfall mot regeringen, emedan den utsett en kommission, vars löner

(Forts. å sid 4.)

Blodiga utbrott i Dusseldorff

Nationalistiska separatister anordna stor demonstration.

"Gröna poljsen" beskjuter demonstranterna varvid många dödas.

Nationalisterhas agitation för Rhenprovinsens skiljande från Tyska riket resulterade i söndags i en blodig drabbning i Düsseldorf, varvid ett rätt stort antal demonstranter dödades och flera hundra sårades.

Republikanerna hade i söndags anordnat ett större demonstrationsmöte i Düsseldorf, varvid demonstranterna marscherade i tusental under vita, gröna och röda republikanska emblem genom den 20 fot breda och 2,000 fot långa Hindenburgstrasse-allén. Sedan demonstranterna samlat sig under kejsar Wilhelm I:s staty, började separatisternas ledare, Joseph Mathes, att tala till publiken. Plötsligen hördes bakifrån några gevärssalvor. Vid paniken, som uppstod, rusade en grupp fram till plattformen för att undsätta talaren. Säkerhetspolisen avlossade flera salvor mot publiken, och skjutningen blev allmän. I synnerhet polisen tog livlig del i densamma.

Den franska militärvakten kom till scenen och ordrade säkerhetspolisen att upphöra med beskjutningen, vilket emellertid denna vägrade att göra. Kavalleriet tillfångatog på grund härav många av poliserna, omringade deras baracker och kvävde upploppet.

Olika uppgifter lämnades rörande upploppet. Enligt en version hördes skott, som avlossades i luften, strax efter Mathes börjat tala. Ögonblickligen öppnade polisen eld och sköt mot skarorna, och på kortare tid än fem minuter hade tusenden av de församlade skingrats och drevos skonlöst mot järnvägen, efterlämnande döda och sårade på "fältet."

Beväpnade automobiler patrullerade på kvällen gatorna, och vakter voro placerade vid alla hus, som ockuperades av fransmännen. Sedan lugnet återställts, återvände separatisterna till samlingsplatsen, varest Mathes höll ett kort tal.

Ett officiellt meddelande från ockupationsmyndigheternas sida bekräftar, att den "gröna polisen" beskjutit folkmassan utan att först ge varning, eller utan att anledning därtill hade givits.

En korrespondent från Düsseldorf till London Daily Mail säger, att polisens attack på separatisterna beframjat deras sak mera än någonting annat, och att tusentals tyskar höjde leven för "friheten," då de franska trupperna kommo till demonstranternas undsättning. Separatistaktiviteten har utvecklat sig hastigt, sedan krigets slut, och ett flertal republikanska proklamationer ha utfärdats. Man har t. o. m. gått så långt, att man nämnt dr Hans O Dorten som republikens president."

Den tyska versionen av upploppet skiljer sig något från den franska. Tyskarna påstå, att säkerhetspolisen, vilken fransmännen hålla ansvarig för skjutningens början, icke rörde ett finger, förrän separatisternas "självsäkerhetspolis" dödat en civil polisman. Denna polisstyrka attackerade en polis tillhörande den "blå" polisen, frantog honom svärdet samt begynte misshandla honom, då "säkerhetspolisen" anlände. Ett skott avlossades nu från separatisternas sida, och detta bringade resten av den "gröna" polisen till fronten.

Franska trupper patrullera nu Düsseldorfs gator för att upprätthålla ordningen. Belägringstillstånd råder ej, men sträng bevakning tillämpas.

Storm och skyfall skadegör i F. S.

Häftiga stormar med skyfall orsakar stora skador i Mellanstaterna.

Järnvägståg störtar ned i en å, varvid ett 40-tal dödas.

En svårartad tornado med skyfall svepte den 28 oktober över mellanstaterna Iowa, Wyoming och Nebraska, varvid många hus kastades över ända, träd uppryckes med rötterna och stora materiella skador samt förlust av människoliv förorsakades.

I Council Bluffs, Ia., blevo fyra personer, — en kvinna och tre barn, — dödade, då deras hem kastades överändа. Bakre delen av Strand teater ramponerades, men ingen blev skadad. Eldsvåda bröt också ut och åstadkom stora skador. Skadorna i detta distrikt beräknas till $250,000.

Åtta personer blevo dödade och många tusen dollars skador åsamkade i Louisville, Nebr., av stormen, som åtföljdes av ett häftigt skyfall. I Sheridan, Wyoming, orsakade skyfallet översvämning av Big Goose och Little Goose Creeks, varvid norra och östra delarna av staden stodo under från två till fyra fots vatten. $20,000 förlust i skador rapporteras samt förlusten av ett människoliv.

Från Casper, Wyo., meddelas, att Burlingtonjärnvägen Casper-Denver passagerarståg störtat ned från järnvägsbron över Coal Creek i närheten av Locket, Wyo. Tåget, som bestod av lokomotiv, bagage-, post och expressvagnar, två dag-passagerarevagnar samt ett par Pullman sovvagnar, stortade på huvudet i den strida älven. Antalet omkomna tror man uppgår till ett 40-tal. Passagerareantalet på tåget skulle vara omkring 80, och alla hittills räddade äro omkring 40. En stor del av vagnarna befinna sig så till i den över 75 fot breda älven, som på grund av vattenmängden är ofantligt strid, att det finns ingen möjlighet att göra något för att upphämta de förolyckade.

En timme innan olyckan skedde, hade en fotgängare gått över bron och då funnit allting i gott skick. Den svåra stormen och det häftiga skyfallet hade emellertid sköljt bort räcken och skadat bron, så att tåget störtade ned.

Åtta personer räddades genom att rep spändes från den vagn, vari de befunno sig, och vilken var mer än hälften under vatten, till ett fäste vid ena stranden. Genom att flytta "hand över hand" lyckades dessa personer tagа sig i land. En av personerna stannade till sista man och gav

(Forts. å sid. 5)

Sädestransporten hotas av blockad

Brist på tonnage hotar att orsaka blockad vid de Stora Sjöarna.

109 miljoner bushels säd komma att sakna magasinerings- eller transportfaciliteter.

Transporteringen av västra Canadas skörd till världsmarknaden via de Stora Sjöarna synes i år möta stora hinder på grund av brist på tonnage. Den canadensiska handelsflottan är ej tillräcklig att omhändertaga all den säd, som transporteras till Fort William från västern, och sädesmagasinen kunna ej heller lagra eller magasinera överskottet. Stor oro råder med anledning härav i västra Canada bland såväl sädesexportörerna som andra affärsmän, vilka begära, att en kännbar blockad kommer att äga rum i Fort William, vilken kommer att bli av ödesdiger art.

Det hittills registrerade canadensiska tonnaget är i år visserligen ej mindre än det normala, men det amerikanska tonnaget är däremot obetydligt jämfört med föregående år. Från den 1 september till säsongens slut i fjor hade amerikanska båtar fraktat 430 båtlaster med säd — 50 i september, 116 i oktober, 312 i november och 152 i december, medan för i år hittills endast tio båtlaster fraktats av de amerikanska båtarna. Orsaken härtill är att söka i det förhållandet, att de amerikanska båtägarne ej vilja finna sig i de bestämmelser rörande taxtariffens registrering och prisreglering, som föreligger i den vid senaste parlamentssession antagna s. k. "Lake Rate Act." Underhandlingar ha en längre tid pågått mellan den av regeringen tillsatta sädeskommissionen och de canadensiska och amerikanska båtägarna för att söka reda ut härvan, men hittills utan resultat. De amerikanska skeppsredarna förklara bestämt, att de icke under några omständigheter kunna godkänna denna lags föreskrifter eller rätta sig efter dem. Om de acceptera Canadas bestämmelser, skulle detta medföra, att de måste ställa sig under the Inter-State Commission i F. S., något som de energiskt bekämpat under ett femtontal år. Den transport, som det här gäller, är ej så omfattande, jämförd med annan kommersiell transport, att de se sig frestade att utsätta sig för ett prejudikat, som de anse skulle bli av för dem ödesdiger beskaffenhet.

Regeringen och sädeskommissionen, som erhållit otaliga påstötningar att avhjälpa den allvarsamma situationen, se saken optimistiskt och anse, att de amerikanska båtarna nog komma till undsättning, då verkligt behov därför förefinnes. En flotta av norska fartyg har redan anlänt för att hjälpa till med transporten. Men denna hjälp anses jämförelsevis obetydlig.

Handelsminister Hon. T. A. Low, som nyligen uttalat sig optimistiskt rörande situationen, har av en framstående sädesexportör skarpt klandrats för sina sangviniska uppgifter.

I stället för att endast från 25 till 40 miljoner bushels säd sakna arrangemang för tonnage, enligt handelsministerns uppgift, anser denne exportör, som anför siffror för att belysa sina påståenden. Den canadensiska flottan kan endast frakta omkring en miljon bushels om dagen. Om den ges 90 dagar, innan säsongen är över — en rätt liberal beräkning — så kan den alltså transportera 90 milj. bushels. Antag, att man lyckas erhålla 20 amerikanska båtar — ehuru det är föga troligt — och att dessa i medeltal kunna transportera 300,000

(Forts. å sid. 5.)

Missnöje säges råda i Turkiet

Enigheten mellan Kemal och andra statsmän god så länge Lausanne-konferensen pågick.

Mustafa Kemal får skulden för den dåliga finansiella ställningen.

BERLIN den 27 sept.—Medlemmar av den turkiska kolonien i Tyskland, som är vänligt stämd mot den nya nationalistiska regeringen i Turkiet, äro mycket oroliga över rapporter, som ankommit till Mellan-Europa rörande missförstånd, som sägas vara rådande mellan Mustafa Kemal, och några av hans ledande kolleger.

Så länge Lausanne-konferensen pågick, behärskade man de befintliga meningsskiljaktigheterna och uppträdde med en gemensam enig front mot Ententen. Men i det ögonblick de vunnit, vad de anse vara en stor diplomatisk seger över stormakterna och försäkrat sig om de utländska arméernas utrymning av Konstantinopel, har osämjan mellan Mustafa Kemals ledande personligen mera trätt fram i det öppna.

Premier Raouf Beys resignation och hans öppet uttalade opposition mot Mustafa Kemal och Ismet pascha framkallade många kommentarer i Centraleuropa och England, och denne man är kanske bättre känd i utlandet än någon annan turkisk ledare. Raouf erhöll en god del av sin uppfostran i utlandet, delvis i Tyskland, och talar flera kontinentala språk, liksom ock engelska. Han har sedan sin resignation genomrest Turkiet o. har ådragit sig mycken skarp kritik från kemalisterna på grund av att han besökt deras opponenter i alla framstående städer.

De rykten, som anlända till Central-Europa, visa tydligt, att missnöjet med Kemal och hans regering dagligen växer. Mustafa Kemal och hans anhängare voro så brådstörtade att introducera västerländska idéer och ideal, att de slogo de reaktionära muhammedanerna med en sådan förvåning, att de förhöllo sig tysta. Nu ser det emellertid ut, som om det ginge för hastigt, och att många nu övergå till anti-kemalisterna.

Turkiets dispyt med Ryssland rörande de kommersiella förbindelserna, varigenom alla kommunikationer så gott som blevo avbrutna, har framkallat stort missnöje bland många turkar. Den finansiella ställningen är sådan, att det är hart när omöjligt att utföra något rekonstruktionsarbete, och Kemals fiender beskylla honom för att vara orsak till, att Turkiet ej kan återvinna handelsförbindelserna och åter sätta handeln på fötter.

I och med försvinnandet från Konstantinopel av de utländska handelshusen på grund av kemalisternas restriktioner och regleringar blir situationen dagligen mörkare och mörkare, och Kemal är icke på långa vägar så populär som ledare för Turkiets rekonstruktionsarbete, som han var som dess militäre ledare mot grekerna.

Oklahoma striden tar ny vändning

Klansmännen föranstalta nya val itrots av Waltons förbud däremot.

Auktoriteter förklara att legislaturen kan sammanträda.

Striden mellan Ku Klux Klan och guvernör Walton i Oklhoma har nu tagit en ny vändning. —Guv. Walton insisterar fortfarande på sin rätt och har mobiliserat all militär han förfogar över. Under tiden agitera klansmännen för ett allmänt val. Liksom Walton förklarade legislaturens sammanträdande olagligt, förklarar han nu ett val olagligt och sade sig ämna förhindra detsamma. Han har givit stränga order att hålla vallokalerna stängda.

Under tiden pågår en intensiv propaganda, ledd av W. D. McBee, ledamot av representanthuset, att företaga en omröstning. Statens general-attorney, själv en klansman, förklarar, att statens lagar skydda de valberättigade från såväl civil som militärisk inblandning, och han uppmanar varje valberättigad person att gå till valurnan och kasta sin röst, såsom samvetet bjöd, ty valet var fullkomligt laglig. På denna förklaring proklamerade Walton, att McBees yttrande ingalunda komme att förändra hans beslut att med våld, om nödvändigt, förhindra valet. Klansmännen satte hårt mot hårt, läto trycka valsedlar och förklarade helt frankt, att valet skulle äga rum, och därmed basta!

Det artade sig därför åter till en allvarsam strid. Senaste meddelanden ge emellertid vid handen, att ställningen rätt ljusare. Ett telegram från Oklahoma City meddelar nämligen, att Walton och hans fiender återkallat rättegångarna inför distriktsrätten. Återkallandet var ömsesidigt. Resultatet härav är, att legislaturen kan sammanträda, då majoriteten kallat den samman, samt att ett allmänt val kan företagas.

Oklahoma Citys proklamation av upprorslagen kommer att upphöra, och militären skall upplösas. Gardisterna befrias från tjänstgöring, och likaså många officerare.

Nya truppsändningar avgå emellertid till Payne och Murray's counties, varest undersökningen rörande klansbrutaliteterna fortfarande kommer att pågå. Det är möjligt, att upprorslagen kommer att upphävas liksom den 2 dennes i Oklahoma City, men det statsomfattande belägringstillståndet kommer ej att upphävas, förklarar Walton, alldenstund undersökningen av klansbrutaliteterna ej kommer att upphöra.

Oroligheterna i Bulgarien

Kommunister uppehålla ett järnvägståg, varvid en polis dödas.

Dess planer ha fallit i regeringens händer.

Ett radiotelegram från Sofia, Bulgarien, till Chicago Daily Tribune, daterat den 25 september, meddelar, att ordningen återställts i södra Bulgarien och likaledes järnvägstrafiken, sedan flera hundra kommunister tillfångatagits längs järnvägen till Philipopolis. Den orientala expressen från Konstantinopel till Sofia anlände 48 timmar försenad.

Med undantag av i eft par fjällbyar, dit militär avsänts, tror man icke, att nya orosutbrott skola komma att äga rum.

En till krigssekreteraren närstående person meddelade Tribunes korrespondent, att trupper närma sig Ferdinandovo och Bakovinza, varest generalerna Dimitroff och Karloff proklamerat sovjetrepublik. Den röda armén i dessa trakter består av 1,500 man.

Regeringstrupper ha från Kritichin, Bania, Kostenetz och Islabonova på järnvägen mellan Sofia och Philopopolis utdrivit en massa kommunister. Ett 50-tal kommunister deltogo i operationerna längs sagda järnväg, medan ett mycket större antal deltogo i Ferdinandovokuppen. Vid Kostenetz station blev Bergaståget kvarhållet av kommunister, som visiterade passagerarna och berövade dem de vapen de eventuellt hade i sin ägo. Stationsinspektoren deltog i detta upplopp. En officer på tåget vägrade att utlämna sin revolver och gav inspektoren ett knytnävslag i ansiktet, med påföljd, att käkbenet knäcktes. För detta blev officeren dödad. Agrarerna, som skulle understödja kommunisterna, sveko emellertid sina kamrater, vilka därför blevo nervösa och förlorade modet samt läto tåget fortsätta.

Kommunisternas plan säges nu ha kommit i regeringens händer. Det har därvid framkommit, att kommunisterna planerat att organisera fem arméer, kommenderade av major Yankoff, en reservofficer, Georgi Dimitroff, ledare för den bulgariska organisationen, M. Karloff, tredje internationalens i Moskva sekreterare, M. Lukanoff samt M. Mouletaroff. Sedan trupperna drivits på flykten till Philipopolis, Nova Zagora, Tara Zagora och Tchirpan-regionerna, förekom ett orosutbrott norr om Plevan, då M. Yankoff, den röda arméns kommendör, planerade att intaga Sofia. Han hade planlagt anläggandet av ett stort antal eldsvådor på flera platser i staden, vilka skulle försätta regeringstrupperna i villervalla, då de revolutionära skulle passa på att anfalla fängelset för att befria de därstädes fängslade agrarledarne, vilka skulle fraktas till provinserna för att organisera jordbrukarna.

Lugnet är emellertid nu återställt i Sofia, säger meddelandet, ehuru belägringstillstånd fortfarande är rådande. Gatutrafiken är åter normal. Kabinettsmedlemmar möta ogenerat i de enklaste restauranger. Telefon och telegraf operera normalt, med undantag av att inga privattelegram mottagas, och att telefonen är stängd efter kl. 6 på eftermiddagen.

Ligans konferens i Geneva upplöst

President Torriene lovordar Ligans lösning (?) av grekisk-italienska tvisten.

Frågan om tillägg till tionde artikeln lägges åsido.

Efter en månads session, under vilken tid den grekisk-italienska krisen avvecklats, adjournerade den 29 sept. Nat. Förbunds församling under en stämning bland delegaterna av den allra bästa tillfredsställelse över vad de under sessionen lyckats åstadkomma samt med de bästa förhoppningar för framtiden.

Dr Cosrus de la Torriene från Cuba, församlingens president, uttalade i ett oratoriskt anförande den förvissningen, att den dagen säkerligen skulle komma, då världens alla nationer skulle förena sig med Nationernas Förbund. Han hoppades, att Equador, vilken undertecknade Versaillesfördraget men icke ratificerade detsamma, skulle ansluta sig till ligan, samt att Mexico och San Domingo ville sluta sig till världsförbundet, liksom de övriga sydamerikanska staterna.

Under sin revy over vad som åstadkommits under året lovprisade han i synnerhet Rådets kloka behandling av den grekisk-italienska dispyten.

Rådet för Ligan för det kommande året kommer att sammansättas av samma länder som under det föregående, med undantag av Tjecko-Slovakien, vilket intager Kinas plats. Den effektiva sammanställningen av Ligan kommer nu att bestå av representanter från England, Frankrike, Italien och Japan som permanenta medlemmar, som icke väljas, och följande icke-permanenta medlemmar, valda vid denna session: Uruguay, Brasilien, Belgien, Sverige, Tjecko-Slovakien och Spanien.

Förslaget om ömsesidigt bistånd länderna emellan i och för militära understöd närhelst en av Ligans medlemmar utsättes för aggressiva anfall, och vilket också avser reducering av vapenrustning i proportion till den säkerhet, vilken varje land anser, att förslaget tillåter, kommer att tillsändas alla regeringar för omsorgsfullt studium.

Artikel 18 av förslaget föreskriver, att fördraget skall träda i kraft i Nord-Amerika, så snart det ratificerats av Förenta Staterna, och dokumentet stipulerar, att stater, vilka icke tillhöra ligan, kunna fullfölja traktatet med tillåtelse av två tredjedels majoritet av Rådet. Ett land kan också med Rådets tillåtelse modifiera villkoren för partiellt underlydande under Ligan, förutsatt, att detsamma antingen reducerat eller förklarar sig ämna reducera rustningarna i enlighet med Ligans föreskrifter.

Dr Benes, Tjecko-Slovakien, en person, som blivit en av Ligans ledande förgrundsfigurer, gjorde det klart för Ligans delegater, att en viktig punkt i fördraget var, att då samtliga länder enat sig om en allmän plan för rustningsreduktionen, uppdragen av Ligans Råd, — det blir möjligt för fördraget att träda i gällande kraft.

Persiens röst i opposition mot resolutionen om en definition av Ligans Tionde artikel eller ock ett tillägg till densamma, — en förklaring eller deklaration, som Canada önskat erhålla i flera år, — dödade resolutionen. Rådet beslöt att låta dispyten om artikel X falla. Den kvarstår alltså ännu i sin ursprungliga form.

Kapituleringen framkallar oro

Separatiströrelser pågå i såväl Bayern som i Rhenprovinsen.

3,000 kommunister marschera genom Berlins gator i protest.

Den i förra numret omnämnda kapituleringen i Tyskland har nu officiellt ägt rum. Kanslär Stressemann och övriga kabinettsledamöter voro synnerligen bekymrade över på vad sätt man skulle bäst kunna kungöra kapituleringen. Man fruktade för att den skulle framkalla oroligheter och skarp opposition från skilda håll. Vid ett sammanträde med de olika staternas premierministrar diskuterades emellertid frågan, och man godkände därvid regeringens åtgöranden. Man fann, att det var ingenting annat att göra än att falla till föga. Många höllo före, att det passiva motståndet varat alltför länge. Beslutet påskyndades möjligen av Stressemanns förklaring, att ockupationen kostat Tyskland åtta kvadrillioner mark om dagen.

Stressemanns proklamation till tyska folket hade följande lydelse:

"Den 11 januari ockuperades det tyska Ruhr av franska och belgiska trupper i strid med all rätt och med alla överenskommelser. Sedan dess har Ruhr- och Rhenprovinsens befolkning utstått det mest hänsynslösa förtryck. Över 130,000 tyskar, män, kvinnor och barn, ha blivit drivna från sina hem. Individuell frihet är något som ej existerar för miljoner av tyskar.

Ockupationen har följts av otaliga brutala våldshandlingar. Över ett hundra av våra landsmän ha förlorat sina liv. Hundratals försmäkta ännu i fängelserna. Invasionens olaglighet framkallade patriotiska känslor hos befolkningen, vilken vägrade att arbeta under främmande bajonetter. Hela tyska folket är tacksamt mot riksdagen och regeringen för att de intogo en sådan fast hållning mot fransmännen.

Den tyska regeringen tog sig omedelbart före med att skydda sina patriotiska medborgare på bästa möjliga sätt. Rikets resurser smulto dagligen samman. De bidrag, som utbetalades till Ruhr- och Rhenprovinsen förra veckan, stego till en summa av tre kvadriljoner fem hundra triljoner mark, och en utgift dubbelt så stor som denna beräknas för nästa vecka.

Ruhr- och Rhenprovinsens produktion upphörde, och det ekonomiska livet i såväl det ockuperade som det icke ockuperade området blev totalt disorganiserat. Det är allvarsamt befarat, att skulle samma taktik, som den, vilken förts hittills, fortsättas, så skulle det tyska folkets ekonomiska existens äventyras. För att kunna rädda tyska folket från undergång stå i i dag ansikte mot ansikte med den kalla nödvändigheten av att ge upp den hittills så envist förda striden. Vi veta, att vi härigenom kalla på våra medborgare inom det ockuperade området att göra stora moraliska uppoffringar, större till o. med än de fysiska, som de hittills gjort.

Regeringens första uppgift blev att se till, att de tillfångatagna lösslapptes, och att de, som tvingats i landsflykt, måtte få rätt att återvända. Kampen för de elementära mänskliga rättigheterna måste komma före alla ekonomiska och materiella uppoffringar rörande tyska medborgares frihet på tysk mark, men denna frihet är för oss ej något, varom vi kunna underhandla.

Det ligger nu fullkomligt i händerna på de makter, som invaderat oss, och deras allierade att återstalla fred med Tyskland eller också att framkalla de följder, som en vägran att acceptera denna fred skulle framkalla. Vi uppmana det tyska folket att enligt stå tillsammans under de svåra stunder och de moraliska och materiella kamper, som stunda. Endast på det sättet kunna vi bevara nationens ära, liv och frihet, vilka alla äro våra ofränkomliga rättigheter."

Frankrike är naturligtvis i jublande tillstånd över seger och ämnar vidhålla de ursprungliga villkoren, vilka äro: (1) Den tyska skulden till Frankrike att utgöra 132,000,000 guldmark; (2) Reparationskommissionen att bestämma de övriga avbetalningarnas storlek och betalningssätt och ej en internationell kommission; (3) Utrymningen av Ruhr och Rhen skall ske graduellt, allt efter betalningarnas fullbordande; (4) Kolsyndikatet i Ruhr att återupptaga förbindelserna med fransmännen och belgierna; (5) Tyskland att återupptaga leverans av produkter, de industriella verk-

(Forts. å sid. 5.)